

שבוע טוב מאולפנת חורב

"אם בחקתי תלכו - שתהיו עמלים בתורה" - הרב עודד

רכה, משמעותה ומרכזיותה, הדור כולו התדרדר בסופו של דבר גם לשלושת העברות החמורות של גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה מה שהביא לבסוף לחורבן בית המקדש. אבל תחילת החטא הייתה בחוסר הבנת היחס הנכון לתורה ולחשיבות העמל שבתורה.

וכך כותב רבי שלום נח ברזובסקי מסלונים ('נתיבות שלום' חלק א' תורה מאמר ד') "ענין עמל התורה אינו רק אמצעי למטרה, בכדי שעל ידי זה יבין היטב את דברי התורה, אלא הוא מטרה כשלעצמה, שעל ידי עמלה של תורה זוכה לאור התורה ומתדבק בה, ובלי עמל התורה אפילו יש לו כישרונות מצוינים אינו זוכה לאור הגנוז שנגזז דווקא לעמלי תורה. ועל זה היה אומר ר' נחוניא בן הקנה ביציאתו מבית המדרש: "אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר, והם עמלים ואינם מקבלים שכר" (ברכות כ"ח ע"ב), ופרש בזה בעל ה'חפץ חיים' זי"ע, הלא העמלים בענייני עולם הזה גם כן מקבלים שכר, וכל בעל מלאכה מקבל שכרו! אכן הם עמלים ואינם מקבלים שכר עבור העמל אלא עבור פירות עמלם, ואם יעמלו הרבה ולא יצא מזה כלום אינם מקבלים שכר עבור טרחתם. אבל אני עמל ומקבל שכר עבור עצם עמלה של תורה. וגם אם עמל כל היום על הבנת הסוגיא ובסופו של דבר לא נתברר לו כלום, מקבל שכר עבור העמל, שזהו רצון הבורא יתברך".

"טוב לי תורת פיך מאלפי זהב ונכסף" (תהילים קי"ט ע"ב)

אדם עמל ומתייגע כדי להשיג משהו, זה מלמד ומעיד על היחס הנפשי אל הדבר, על חשיבותו ומרכזיותו בחייו.

הגמרא (בבא מציעא פה ע"ב) עוסקת בסיבה לגלות ישראל וחורבן הארץ בבית ראשון, ואומרת שהסיבה לחורבן היא מפני "שלא ברכו בתורה תחילה". וצריך להבין את הגמרא שהרי אנחנו יודעים כי בית ראשון חרב בשל שלושת העבירות החמורות, כמו שאומרת הגמרא (יומא ט' ע"ב) "מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני ג' דברים שהיו בו ע"ז וגלוי עריות ושפיכות דמים" וגם צריך להבין מדוע באמת לא ברכו בתורה לפני הלימוד ומה כל כך נורא בזה עד כדי כך שזה מה שהוביל לחורבן הבית.

ה"רן (נדרים דף פ"א ע"א) כותב בשם מגילת סתרים "שלא היו מברכין בתורה תחילה" כלומר שלא הייתה התורה חשובה בעיניהם כל כך שיהא ראוי לברך עליה"

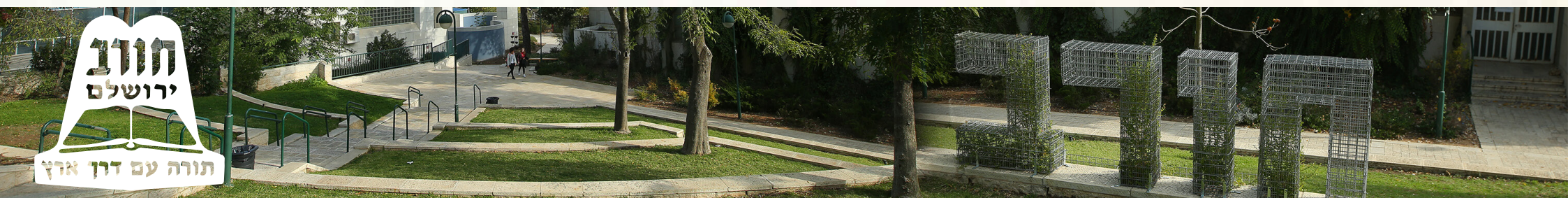
מסתבר שהעובדה שלא ברכו בתורה לפני הלימוד, העידה על היחס שלהם באותם הימים ללימוד התורה. אנו יודעים כי יש לברך על מצוות טרם קיומם, כמו על מצוות ישיבה בסוכה וכד'. אולם על מה שהוא רק "הכשר מצווה" כדוגמת בניית הסוכה, אנו לא מברכים. ייתכן ובעיניהם הלימוד היה רק כמו "הכשר מצווה" ללימוד רק על מנת לקיים. הם הבינו שיש משמעות בלימוד התורה, אבל רק בשל המטרה שבלימוד המביא לידי מעשה. מן הסתם הם למדו וגם ידעו כיצד לקיים את התורה, אבל לא הבינו שיש ערך בעצם הלימוד שלא על מנת לקיים, אלא מצד העמל והקשר לתורה. מתוך חוסר חיבור לתורה והבנת

בפרשת בחוקתי מבטיחה התורה לעם ישראל את הברכות במידה ועם ישראל ישמרו את מצוות ה', וחלילה להיפך, במידה וישראל לא ישמרו את מצוות ה'. התורה פותחת בפסוק "אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו" (ויקרא כ"ו ג' ד') על הכפילות בפסוק, של בחקתי, לעומת מצוותי, כותב רש"י במקום על פי חז"ל "אם בחקתי תלכו" - יכול זה קיום המצוות? כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו, הרי קיום המצוות אמור, הא מה אני מקיים אם בחוקתי תלכו? שתהיו עמלים בתורה". על פי חז"ל המובאים ברש"י, עניינם של הברכות והקללות, קשור לא רק לשמירת מצוות ה' אלא לא פחות לעמל התורה.

אנו יודעים כי ישנה חובת תלמוד תורה שעיקרה ללמוד על מנת לדעת ולקיים את מצוות ה' כמו שכותב הרמב"ם (הלכות ת"ת א' ד') על הפסוק (דברים ה' א') "ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם" - וכן אתה מוצא בכל מקום, שהתלמוד קודם למעשה, מפני שהתלמוד מביא לידי מעשה"

אבל ישנו עוד חלק בלימוד התורה והוא בעצם הלימוד והעיסוק בתורה, כמו שכותב הרמב"ם (הלכות ת"ת א' י"א) "כל איש מישראל, חייב בתלמוד תורה... שנאמר (יהושע א' ח') "והגית בו יומם ולילה".

כלומר מעבר למצוות הלימוד על מנת לשמור לעשות ולקיים, קיימת חובת לימוד לשם הלימוד בעצמו וזהו עניין עמל התורה. יש ערך גדול מאוד לעמול ולהתייגע בלימוד התורה. כאשר

בנות והורים יקרים,
ברצוננו לעדכן אתכם בנעשה באולפנא בשבועיים החולפים:

שבת לשכבה ט' -

בשבת פרשת בהר התקיימה שבת שכבה לבנות שכבת ט בנושא "חיים של משמעות". את השבת ליווה הרב ליאור לביא, והעביר במהלך השבת יחידות הקשורות לנושא. בליל שבת הבנות נהנו בעונג שבת שבו ניהלו שו"ת עם מחנכות השכבה. ארוחות השבת היו מלאות שירה מרוממת ודברי תורה. הבנות פעלו רבות לקראת השבת, ואכן הייתה שבת מרוממת ומוצלחת!

מגמה תורנית

"טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף"

מגמה תורנית - סיירת ערכית!
בשבועיים האחרונים התקיימו שבתות של המגמות התורניות בכיתות י"א - י"ב. בשבת פרשת אמור התקיימה שבת לכיתות י"א ובשבת פרשת בהר התקיימה שבת לכיתות י"ב. השבתות התקיימו באלון שבות. בליל שבת התקיים שו"ת וטיש עם הרב עודד, וביום השבת שיעורים ומפגשים עם דמויות תורניות מהיישוב. הבנות נהנו מאוד מהטיש ומהשיעורים, מהתפילות, מהארוחות המשותפות, ומהסיוורים ביישוב.

השבוע נסעו בנות המגמה התורנית של כיתות י' לסיור בחברון עיר האבות. הבנות התפללו במערת המכפלה, ביקרו במרכז המבקרים "לגעת בנצח", נפגשו עם תושבות היישוב היהודי בחברון ושמעו על ההתיישבות במקום בעבר ובהווה, ואף נהנו מהפיצה המקומית.... ברוך השם הבנות החכימו ונהנו מאוד! תודה רבה לרב שי ויסבורט אשר מרכז את לימודי המגמה, על ארגון וליווי הפעילויות השונות.

תכנית אשמה

לשמה ט'

בשבוע שעבר שמעו הבנות שיחה תורנית
מפי הרב אליהו טרבלסי, על חברות אמת ברוח
ימי ספירת העומר ובסימן "ואהבת לרעך כמוך".
פעילות המדריכות עסקה באחדות וערבות הדדית.
בהמשך הערב נהנו הבנות ממשחק שכבתי
מגבש ומהנה.

לשמה י'

בשבוע שעבר שמעו הבנות שיחה תורנית
מפי הרב דוד מוריה, על הכרת הטוב ומבט אמוני
על מדינת ישראל. פעילות המדריכות עסקה
במעבר שבין יום הזיכרון ליום העצמאות.
בהמשך הערב נהנו הבנות ממשחק
משימות חברתי ומגבש. היה משמעותי ומהנה!

טיול לשכבה ז' -
 השבוע התקיים טיול לבנות שכבת ז'. יום שלישי התחיל בעצירה לארוחת בוקר ושכשון בעין אלרואי, והמשך למסלול נחל אורן בכרמל והגשרים התלויים בנשר. היום הסתיים בפעילות ערב מיוחדת עם משחקי חשיבה ומשחקי קופסא ענקיים. הבנות נהנו מאוד. ביום רביעי הבנות טיילו בשווצריה הקטנה, בחוף דור הבונים וסיימו את הטיול בשכשון בעיינות אביאל. תודה למורות השכבה המלוות ולגרשון רכז הטיולים על ההשקעה והדאגה לכל פרטי הטיול.

סמינריון לשכבת ח'

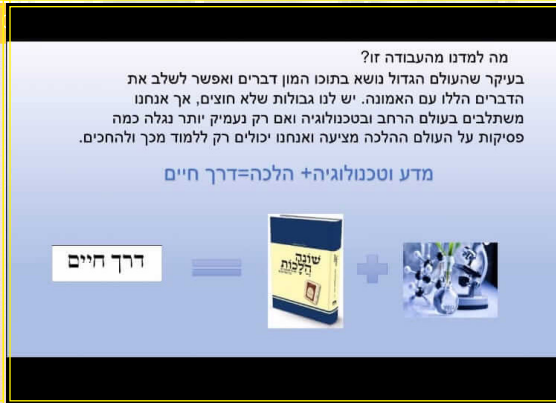
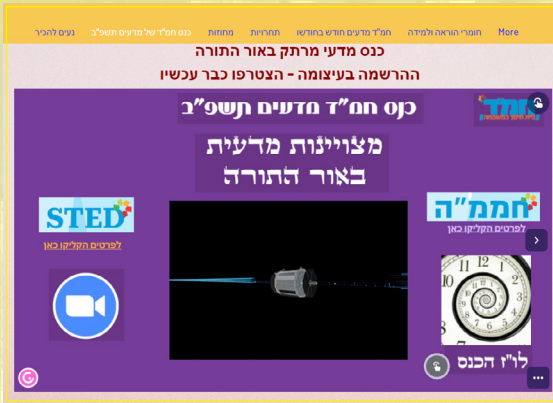
השבוע בימים ראשון-שני נערך לבנות שכבת ח' סמינריון בנושא משפחה. הסמינריון עסק בתחומים שונים הקשורים למשפחה. הסמינריון נפתח בשיחה של הרב אליהו שרביט על כיבוד הורים, המשיך ליצירה של שלטים לחדרים, ועסק בין היתר בדילמות בנושא משפחה, גם במסגרת תיאטרון פלייבק. ביום השני שמעו הבנות שיחה הנקראת "טאצ' דאון"- שתי אחיות שלאחת יש תסמונת דאון, והמשיכו לפאנל עם סבים וסבתות מהשכבה וסיכום הסמינריון עם המחנכות. בנות השכבה נהנו מאוד והחכימו. תודה רבה לכל העוסקים והתורמים למלאכה: מחנכות השכבה, איתי, ניסים, אלי והסבים והסבתות היקרים שהשתתפו בפאנל.

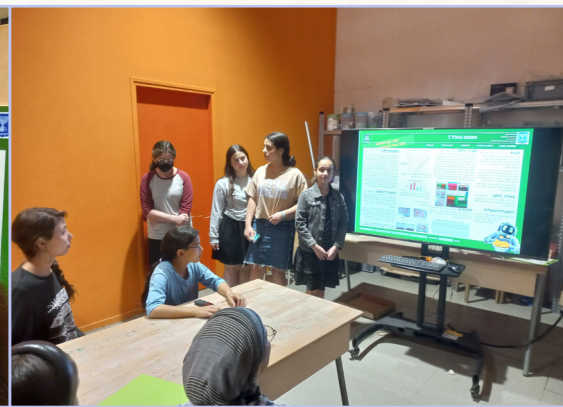
שבוע החלל

במסגרת שבוע החלל, התקיים השבוע אירוע על-חלל במוזיאון המדע בירושלים. תלמידות נבחרת אסטרונומיה מכיתות ז'-ח' הוזמנו להציג את החקר שהן עשו במסגרת העשרה באסטרונומיה. יישר כוח לתלמידה, נעמה טייב, מכיתה ז'1, שייצגה את אולפנת חורב בתערוכת התצוגות של תוצרי תלמידים מארבעה בתי ספר מירושלים ומהמחוז. מלבד תצוגת התלמידים היו הרצאות בנושא חלל, הדגמה פיזיקלית של הכנת עדשות מנוזלים בתת-כבידה, פלנטריום מתנפח עם הסברים על הגלקסיה ועוד. כל התלמידות שהגיעו, נהנו מאוד והרוויחו למידה מהנה ומשמעותית ביותר! תודה לכל צוות מדעים על הארגון.

יריד החקר

תלמידות העתודה הציגו השבוע במוזיאון המדע את עבודת החקר הייחודית שהן עשו. לקראת הטיסה לחלל של האסטרונוט הישראלי, איתן סטיבה, יצרנו איתנו קשר עוד בקיץ ועשינו במקביל אליו ניסוי מעניין על גידול זרעי חומוס בחלל. החומוס, מזון ישראלי מוכר, הוא "סופר פוד", ולכן יכול להוות בסיס לחקלאות בחלל. השליטה בקצב גידול יכול בחלל חשובה. גידול מהיר מידי יכלה משאבים ועלול להירקב, גידול איטי מידי יגרום למחסור במזון ובחמצן. הניסוי שעשינו, ושגם איתן סטיבה עשה בחלל, היה באופוגנטיקה, ניסיון לשלוט על קצב הגידול בשינוי תאורה, כלומר הקרנת אורכי גל שונים על זרעי חומוס. מי שמעוניין לדעת מה היו התוצאות, מוזמן לשאול את תמר ישראלי, שירה הלפרין, יעל בצלאל ואביה מאיר האלופות שייצגו אותנו ביריד החקר והסבירו בצורה מקסימה על הניסוי לכל המבקרים, כולל למר גיל ברדוגו המפקח שבתמונה. תודה לתלמידות, תודה לצוות מדעים ויישר כוח!

תכנית "גם אני יכול"

כבכל שנה, גם השנה השתתפו בנות האולפנא בתחרות ארצית של התכנית הייחודית "גם אני יכול".

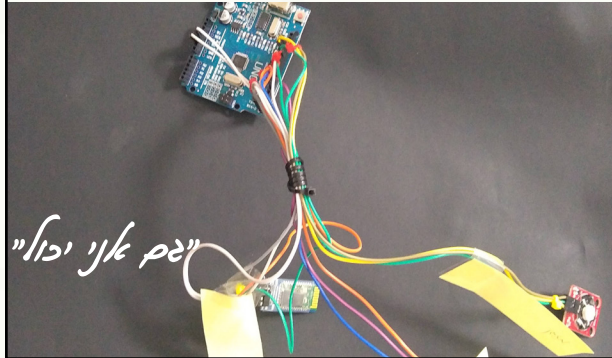
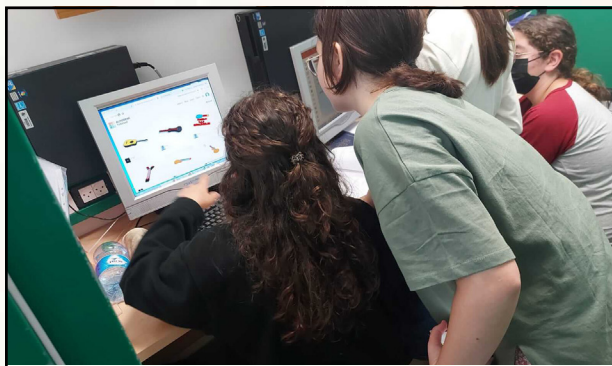
זאת תוכנית שבה תלמידות מכינות מוצר העוזר לאדם עם מוגבלויות. השנה ייצגו אותנו שלוש תלמידות מקסימות מכיתה ח', אדוה דנינו, תהילה דרמוני ונעמה גרונר, שעבדו על פרוייקט מיוחד ביחד עם המורה שלומי הוטה, ממגמת אלקטרוניקה. הם בנו מוצר ייחודי בארדואינו שמתחבר למכשירים חשמליים של שלושה מוצרים שונים ונדלק ונכבה בעזרת פקודה קולית!!! המוצר היה עבור שכנה מבוגרת, ריטה וייס, שמתקשה לקום מהכורסה כדי להדליק ולכבות מוצרים. הם בחרו בשלוש פקודות קוליות כפולות: אמירת "מזגן" מדליקה מזגן, ואמירת "כבה מזגן" מכבה את המכשיר, אותו דבר לגבי "תאורה" ו"כבה תאורה", "מוזיקה" ו"כבה מוזיקה". המוצר פועל עם טלפון נייד מסוג אנדרואיד ומשתמש באפליקציה חנימית ובשרתי גוגל לתרגום מילים. בקיצור, מוצר ייחודי ביותר, מתקדם מבחינה טכנולוגית, יצירתי ומאוד מרשים! כל הכבוד לשלושת התלמידות, לשלומי הוטה שבנה איתן את הדגם והסביר בסבלנות רבה, למורה גילית במברגר ולכל צוות מדעים ואלקטרוניקה שעזרו ותמכו.

מגמת ביוטכנולוגיה

בשבוע שעבר יצאו בנות מגמת ביוטכנולוגיה מכיתה י' למעבדות בלמונטה באוניברסיטה העברית למחקר בנושא מיקרואורגניזמים. הבנות בצעו מעבדות שונות וחקרו מגוון תנאים המשפיעים על גידול חיידקים שונים.

מגמת ביולוגיה

לפני כמה שבועות, יצאו בנות מגמת ביולוגיה משכבת יא לסיור אקולוגי בחולות ניצנים. הבנות הכירו את בית הגידול החולי, את האורגניזמים החיים בו ואת ההתאמות של האורגניזמים לבית הגידול. לעת ערב נהננו מקומזיץ מושקע וכיפי בארגון בנות המגמה. תודה גדולה למורה גילית במברגר שליוותה את הטיול.

תחרות חדרי בריחה

השנה במשרד החינוך הכריזו על תחרות חדשה לתלמידים של הכנת חדרי בריחה בנושא מדעי טכנולוגי. אנו שמחים לבשר שחדר הבריחה, שנקרא "תא" בריחה, שהכינו התלמידות אביגיל פישלר ונעה ישראלי מכיתה ט', זכה לעלות לגמר והוא ייצג את העיר ירושלים בשבוע החקר הארצי למדע וטכנולוגיה. רק מי שמבין היטב את הרכב התאים ומהם אברוני התא, יוכל לפצח את "תא" הבריחה שהתלמידות הכינו ולהציל את המצב! יישר כוח לתלמידות ולצוות מדעים. גאים בכך!

מגמת גרפיקה

בשבוע שעבר הציגו בנות מגמת עיצוב גרפי את הפרוייקטים שהכינו לבחינת הבגרות בפני הבוחנת. העשייה היצירתית שלהן לא הסתיימה עם סיום הבחינה, שכן הפרוייקטים הוגשו לתחרויות שונות, ויש לנו גם זוכות: ברכות לטלאל קוסובסקי ולחן זרקא שהפרוייקט שלהן נבחר להצגה בפני "הכרישים". ההצגה תתקיים ביום שלישי הבא ב08:00 בבנייני אמדוקס ברעננה. ברכות לגילה מנדל ולמרים פוקס שהפרוייקט שלהן נבחר להצגה בפני חברי פרויקט רבדים להדפסות תלת מימד. ההצגה תתקיים ב12.6 בחממה הטכנולוגית בגילה.

"שומרים הפקד לעירן כל היום וכל הלילה"

שָׁבִי, השומר באולפנת חורב, קיבל בל"ג בעומר פרס עובד מצטיין מטעם עיריית ירושלים. בנות האולפנא קנו פרחים ושוקולד והכינו עבורו שלט ברכה מפרגן. שבי התרגש מאוד מהמחווה.

מזל טוב לצוות:

לשירה פרידמן להולדת הבן,
לטליה אלפסי להולדת הבן,
להודיה שטרנברג להולדת הבת
ולמוריה פליסר להולדת הבת

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

שבת שלום

הרב עודד מייזליש

וצוות האולפנא

